I. Sobota dnia 15 Marca 1919 roku. № 12.

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI miesięcznie 4.00 mk. z odnoszeniem 4.5 ', poczta 5.00

Adres Redakcji
CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.
— Administracji Kościuszki 11 —

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedyńczego 25 fen.

Krwawe walki na ulicach Dąbrowy.

Dąbrowa, 14 marca

Koresp. wł, „Kurjera Częstoch."

We środę, w dniu proklamowania strejku bolszewickiego ludność robotnicza urządziła tłumną manifestację, czemu policja i wojsko zdecydowały się przeciwdziałać, **nie dopuszczając do powiększania się liczby demonstrantów Padły strzały z obydwu stron i natychmiast też ulice miasta zlane zostały krwią ofiar**, a wywiązała się też formalna walka są zabici żołnierze i uczestnicy demonstracji.

Kiedy strzały ustały **powstał zatarg między Milicją ludową i żandarmerją**, usiłującą uspokoić tłumy.

W całym Zagłębiu panuje olbrzymie przygnębienie i nic nie wiadomo co jutro przyniesie.

Do Dąbrowy przybyli z Warszawy przedstawiciele Rządu w sprawię zarządzenia śledztwa i zabezpieczenia ludności przed ekscesami komunistów.

Los Niemiec rozstrzygnie się 20 marca.

BERLIN, 15 marca. W Hamburgu otrzymano iskrową depeszę amerykańską, donoszącą, że pełnomocnicy Niemiec zostaną zaproszeni na dzień 20 marca do Wersalu, celem wysłuchania warunków pokojowych. Warunki pokojowe będą tak surowe, że pełnomocnicy zapewne będą się wahali czy mają je przyjąć.

Komunikacja okrętowa między Ameryką a Polską

WASZYNGTON, 13 3 Urząd marynarki otworzył nową linię między Nowym Jorkiem a Chinami. Pierwszą podróż odbył statek Houmouth. Stworzono również regularną komunikację między N Jorkiem a Australją, Nową Zelandją, Indjami, wschodnią i zachodnią Afryką. Również zaprowadzono komunikację okrętową pomiędzy Nowym Jorkiem a Gdańskiem, Salonikami i Turcją. Gdy tylko armja i flota powrócą, będzie kursować w celach handlowych pod flagą amerykańską ogółem 3,834750 ton.

—(o)—

Wilson przeciw bolszewikom.

Amerykański okólnik. — Protest ludów. — Bolszewicy wyjęci z pod prawa. — Biada zbrodniarzom.

KRAKÓW, 14 marca.

Zaproszenie delegatów rosyjskich na wyspy Książęce wzbudziły wśród opinji europejskiej obawy, że Wilson patrzy pobłażliwie na zbrodnie bolszewików. Chcąc zapobiedz tak fałszywym pogłoskom prasa amerykańska ogłasza cyrkularz, który z woli prezydenta rozesłany został do wszystkich posłów amerykańskich, bawiących w stolicach różnych państw.

Cyrkularz ten jest rodzajem odezwy, w której jest najwyższe oburzenie z powodu niesłychanych zbrodni bolszewickich i wzywa wszystkie narody cywilizowane do wspólnego protestu. Oto wyjątki z tego okólnika: „Rząd Stanów Zjednoczonych otrzymał z wiarygodnych źródeł wiadomość, że w Rosji mordowane są codziennie setki niewinnych obywateli.

Więzienia są przepełnione, a obywatele rosyjscy posyłani są codziennie na śmierć po to tylko, aby niepoczytalne bandy nasycić mogły swe krwiożercze brutalne instynkty.

Rząd amerykański mniema, że nie może pozostać obojętnym wobec tego stanu rzeczy i wyraża swe najwyższe oburzenie z powodu tych wszystkich aktów wstętnego teroryzmu. Rząd mniema również, że dla zastanowienia rosnącej wciąż fali mordów, wszystkie narody cywilizowane powinny wyrazić wspólne swe obrzydzenie, z powodu tego powrotu do barbarzyństwa. Lud rosyjski nie pragnie żyć w bolszewiźmie, lecz głosy jego tłumione są przez terorystów. W dalszym ciągu okólnik proponuje, aby bolszewicy wyjęci zostali z pod prawa i po upadku swego systemu nie znaleźli nigdzie przytułku. Należy zatem pociągnąć ich do odpowiedzialności i postawić przed trybunałem, który sądzić ich nie będzie za wszystkie spełnione okropności i ukarze ich odpowiednio.

Zgłoszenie cyrkularza amerykańskiego jest prawdopodobnie odpowiedzią na list otwarty Burcewa i protesty przedstawicieli Rosji, bawiących w Paryżu.

Traktat pokojowy będzie gotowy w tym tygodniu.

WIEDEŃ, 15 marca. (T.) — Radio stacji budapeszteńskiej z Paryża. Traktat pokojowy w głównych zarysach ma być jeszcze w tym tygodniu wygotowany. Po przybyciu prezydenta Wilsona do Paryża konferencja przystąpi do ostatecznego ułożenia brzmienia traktatu pokojowego. Traktat pokojowy będzie nadzwyczaj wielkiej objętości głównie z tego powodu, ponieważ zarządzenia wojskowe co do rozbrojenia i konieczności rozbrojenia Niemiec jak najszczegółowiej będą wyliczone.

—o—

TELEGRAMY.

Papież chce pokoju.

WIEDEŃ, 14 marca. — Jak słychać, Papież wystosował do wielkich mocarstw odezwę, w której wskazuje na potrzebę najrychlejszego zawarcia pokoju z Niemcami. Wedle informacji z Watykanu, położenie jest nadzwyczajnie poważne. Zachodzi obawa że jeżeli pokój nie będzie wnet zawarty, bolszewizm sie rozszerzy. Jedynym wyjściem jest rychłe zawarcie pokoju, któryby nie poniżał narodu niemieckiego,

Rada koalicyjna o stosunkach w Polsce.

WIEDEŃ, 14 marca.— Według informacyj otrzymanych przez wiedeńskie biuro korespondencyjne, Rada sojuszników zajmowała się w poniedziałek stosunkami panującemi w Polsce i sprawą zawieszenia broni. Następnie omawiano warunki, pod jakimi kraje, mające specjalne interosy, względnie państwa nowo powstające, mogłyby wziąć udział w obradach w sprawie ich granic. Następne posiedzenie we wtorek po południu.

Niemcy zerwali rokowania w sprawie zatargu z Polakami.

WIEDEŃ, 14 marca. — „Neue Freie Presse" donosi z Berlina: Wojskowi członkowie komisji niemieckiej w Poznaniu, którzy rokowali w sprawie sporu granicznego niemiecko polskiego, zerwali rokowania i wyjechali z Poznania, a to ze względu na traktowanie ich i na ton, jakiego używali wobec nich członkowie misji koalicyjnej.

Jeszcze jedna Komisja koalicji do Polski.

WIEDEŃ, 14 marca. — Telegr. Radio stacji budapeszteńskiej z Paryża. Delegaci pokojowi będą zmuszeni zająć się zagadnieniem rosyjskiem. ponieważ jest rzeczą niemożliwą ustalić granice wschodnie Polski i Rumunji bez uwzględnienia sytuacji w Rosji i bez rokowań z delegatami rosyjskiemi.

Ukraińcy planują ostateczny atak na Lwów.

KRAKOW, 14 marca. Pisma krakowskie donoszą o walkach pod Lwowem:

Przez tydzień wzdłuż całego frontu trwało przygotowanie artyleryjskie. Zamiarem generalissimusa ukraińskiego Pawlenki, było natarcie ukraińsko niemieckie, pod linję kolejową Lwów—Przemyśl aby po jej przerwaniu, **podjąć ostateczny szturm na Lwów.** Chodziło o pośpiech w działaniu, aby uprzedzić możliwą odsiecz.

Siły polskie, przewidując natarcie ukraińsko niemieckie, pod wodzą pułkownika Beckera, podjęły same ofenzywę, chcąc uniemożliwić Ukraińcom przedsięwzięcie natarcia. Pułk. Becker, między Gródkiem a Sądową Wisznią, w Połowie drogi między Lwowem a Przemyślem uderzył na Ukraińców, **Bar i Wołczuchy i posuwając się dalej** ku południu, natarł na Dolinany.

Tu natrafił na przeważające siły nieprzyjacielskie. Wskutek tych walk pułk. Becker **był zniewolony zlikwidować swe dotychczasowe sukcesy, a Ukraińcom udało się przerwać tor kolejowy** między Gródkiem Jagiellońskim a Sądową Wisznią.

W ten sposób **siły polskie rozerwali oni na dwie grupy: jedną otoczoną przez Ukraińców w zejściu Lwów—Gródek i druga z końcowym punktem w Sądowej Wiszni,** posiadającą luźną komunikacje z Przemyślem, zagrożoną koło Medyki również przerwaniem toru. W obu centrach zacięte walki, a Ukraińcy prowadzą nawet ogień huraganowy.

Walki polskie.

WARSZAWA, 14 marca.

Najświeższy komunikat sztabu generalnego donosi:

Litwa i Białoruś: Grupa gen. Iwaszkiewicza: Przy odpieraniu ataku na Słonim i w walce na ulicach miasta odznaczyła się znowu 1 komp. mińskiego pułku piechoty, pod dowództwem por. Korsaka.

Wołyń: Grupa gen. Śmigłego - Rydza: Drobne utarczki patroli.

Galicja Wschodnia: Grupa gen. Romera: Nasze wojska rozbiły Ukraińców pod Lipnikiem i Kamionk i obsadziły te miejscowości.

Grupa gen. Rozwadowskiego: W dalszym ciągu pod Lwowem i Gródkiem Jagiellońskim toczą się ciężkie walki. Wysiłki wszelkie nieprzyjaciela poszły na marne: nie udało mu się przełamać naszych pozycji.

Oddziały gen. Aleksandrowicza wyparły większe siły ukraińskie z Jaksamic, Siedlisk i Bybowa i zajęły tę miejscowości.

W walce wyróżnił się bataljon 19 pp pod dowództwem kap. Stadnińskiego. Księży Most został obsadzony przez nasze wojska.

—(o)—

Przeciw przyłączeniu Austrji do Niemiec.

WIEDEŃ, 14 marca. Były ambasador w Berlinie książe Fuerstenberg podaje w „N. Fr. Presse" swoje wrażenia z rozmowy, jaką miał z dyplomatami ententy w drodze powrotnej ze Szwajcarji Wedle informacji tych mężów zaufania, Austrya ma być w równej mierze dotknięta zarządzeniami, które Clemenceau planuje przeciwko Niemcom. Clemenceau nie chce pozwolić więcej na podźwignięcie się Niemiec. Według tego plana mają być południowe Niemcy oderwane od północy i złączone z Austrją oraz z Węgrami. Z tych państw ma być utworzony związek państw naddunajskich. do którego przyłączyłyby się również Bułgarja i Rumunja.

—(o)—

Wielka Polska zamiast Rosji.

W gazecie „Republika Francuska" major Civrieux umieścił artykuł p. t. „Dla Polski", w którym wykazuje konieczność istnienia wielkiej Polski.

„Sprawa Polski, wielkiej Polski — pisze — jest jedną z bardziej naglących w obecnej chwili i jest w najwyższym stopniu ważnym, ażeby została uregulowana do chwili preliminarjów pokojowych. Od jej rozstrzygnięcia zależy rzeczywiście bezpieczeństwo Francji na przyszłość. Trzeba, żeby w najkrótszym czasie powstała między chaosem niemieckim i chaosem rosyjskim potęga zorganizowana i mocna, rozporządzająca armją liczną i karną.

Sprzymierzeni nie powinni robić szykan w sprawie obszaru, który ma być udzielony zmartwychwstałemu państwu. Ono będzie zawierało wszystkie terytorja, które przed r. 1772 tworzyły Polskę, to znaczy, że republika federacyjna rozcią-

gać się będzie od Bałtyku do Dniestru, od Dźwiny do okolic nad Odrą, jeżeli nie wprost do tej rzeki. W ten sposób Polska będzie liczyła około 50 miljonów mieszkańców i ona zastąpi Rosję na jednej szali równowagi europejskiej.

Polała się krew bratnia...

(P.) Na czele dzisiejszego numeru „Kurjera" dajemy wielce przygnębiającą wieść o tym, że na ulicach Dąbrowy Górniczej polała się krew bratnia..

Oto żołnierze polacy strzelali do braci swych, robotników polskich, którzy dali się uwieść namowom działających za Judaszowe srebrniki agitatorom bolszewickim i porzucając pracę we wszystkich kopalniach i fabrykach Zagłębia manifestowali na cześć Lenina i Trockiego i przeciwko własnemu Rządowi narodowemu!

Nie mamy jeszcze dokładnych relacji o wypadkach dąbrowskich, wiemy to tylko, że wówczas, kiedy wrogowie zewsząd otaczają Polskę, kiedy na kresach Ojczyzny giną jej najdzielniejsi synowie, kiedy każda kropla krwi ma wartość nieocenioną, w Zagłębiu Dąbrowskim, które pragną zająć prusacy, by zniszczyć w zupełności przemysł tamtejszy i kopalnie węgla, działają wrogie nam siły, usiłujące stworzyć z dzielnicy tej siedlisko bolszewizmu, któryby zalał strumieniami krwi bratniej całą Polskę.

Dziś tam, a jutro może u nas dziać się to samo, jeżeli nie przedsięwzięte zostaną i to natychmiast energiczne środki, zapobiegające szerzącemu się u nas bolszewizmowi.

Potrzeba silnej ręki, którąby nie lękała się zastosowania najsurowszych represji względem agitatorów bolszewickich!

Tych, którzy zatruwają duszę naszego robotnika jadem bolszewizmu, którzy namawiają go do czynów zbrodniczych, do walk bratobójczych — należy uwięzić, jak się więzi zbrodniarzy!

Rząd towarz. Moraczewskiego mógł tolerować w Polsce bolszewizm i skutki tego ponosimy obecnie w całej pełni, ale Rządowi narodowemu Paderewskiego nie wolno ani na chwilę ociągać się z rozpoczęciem tępienia go, gdziekolwiek zechce działać na szkodę Polski.

Wielki amerykanin, Wilson, z drugiej półkuli nawołuje do walki z bolszewizmem, niechaj jego przyjaciel, Paderewski, rzuci hasło, a wraz z Rządem podejmie walkę całe społeczeństwo.

W pismach warszawskich czytamy, że na urządzonej pod protektoratem p. Paderewskiej wystawie reklam zestawiono niezwykle trafnie dwa afisze: niemiecki i francuski, apelujące o kupno pożyczki. W tem zestawieniu przebija się dusza obu narodów. Niemcy, aby pobudzić swoich, przedstawiają widzowi potęgę swą, władającą nad światem w postaci buta, przygniatającego wszystko, Francuz odwołuje się do uczuć wyższych, humanitarnych, przedstawiając matkę, tulącą dziecko i wskazującą mu portret poległego za ojczyznę ojca i wzbudzając tęsknotę do ziem zabranych widokiem Alzatki. Buta niemiecka tak była pełna zwycięstwa, że pozwalała sobie na reklamę prostą, a wysoce wymowną: twarz germańska Hindenburga i napis: „Die Zeit ist hart, aber der Sieg ist sicher".

Dwie różne kultury, dwa sposoby myślenia jeden naszych śmiertelnych wrogów i drugi naszych sprzymierzeńców.

Możemy być zaprawdę dumni z sojuszu z narodem francuskim!

Interpelacja posłów z Częstochowy.

Posłowie z okręgu częstochowskiego: Marja Moczydłowska, Jan Brodziak, Józef Szyszkowski i inni zgłosili do p. ministra aprowizacji interpelację

w sprawie natychmiastowego uregulowania stosunków aprowizacyjnych w Częstochowie i Radomsku oraz ukrócenia

przemytnictwa do Prus; treści poniższej:

1) Czy wiadomomo Panu ministrowi aprowizacji, **że w Częstochowie w d. 3 bm. miały miejsce rozruchy głodowe**, wywołane brakiem środków żywnościowych, oraz wadliwością ich rozdziału?

2) Czy wiadomo Panu ministrowi, że **Radomsk nie dostał mleka skondensowanego**, którego brak wobec grasujących chorób ogromnie odczuwa, a Częstochowa niema dotychczas ziemniaków?

3) Czy wiadomo Panu ministrowi aprowizacji, że dzieci w szkołach i ochronach w Częstochowie przychodzą bez śniadać, w nędznych ubraniach, boso często bez bielizny?

4) Czy wiadomo Panu ministrowi aprowizacji, że olbrzymia **drożyzna produktów żywnościowych** pozakontyngensowych wywołana jest w znacznej części przemytnictwem do Prus **które przybiera zastraszające rozmiary, wobec tego, że i straż pograniczna z łatwością daje się przekupywać?**

Co zamierza pan minister uczynić, **aby uzdrowić stosunki aprowizacyjne w Częstochowie i Radomsku i zmniejszyć panującą tam nędzę?**

Warszawa, dnia 5 marca 1919 r.

Druga interpelacja

Posłowie M. Moczydłowska, Jan Brodziak, Ks. Sędzimir i inni wnieśli również do ministerjum aprowizacji interpelację

w sprawie pożyczek,

która brzmi:

W wielu miejscowościach okręgu częstochowskiego kasy pożyczkowo-oszczędnościowe nie przyjmują opłat na pokrycie pożyczek przedwojennych w walucie rosyjskiej tylko w markach po kursie **0,46 rb. za markę.** Wskutek tego wielu ludzi biednych narażonych jest na duże straty.

Prosimy rząd o wydanie rozporządzeń aby długi pokrywać można w walucie przedwojennej.

DZIEN POLITYCZNY.

Prasa żydowska podaje przerażające szczegóły o pogromach urządzonych przez ukraińców w Priłuce gub. połtawskiej oraz sąsiednich miasteczkach żydowskich. Ukraińcy pomordowali i spalili żywcem setki żydów.

—

Generał Dowbór-Muśnicki oświadczył, że Poznańskie z wydatną pomocą pospieszy zagrożonemu Lwowowi.

—

Ustawa o poborze 6 roczników, uchwalono jednomyślnie przez Sejm, została ogłoszona w „Monitorze". Jak słychać, już w przyszłym tygodniu zostaną wydane ogłoszenia o poborze jednego z roczników.

—

Pierwsza czynna pomoc amerykańskiego Czerwonego Krzyża dla armji polskiej i cywilnej ludności opuściła wczoraj Warszawę, udając się pociągiem do Kowla, Pińska i innych miejscowości wzdłuż ukraińskiego frontu.

—

W „Monitorze" ogłoszono uchwałę: na mocy której istniejące na terytorjum dawnej okupacji niemieckiej b. Królestwa Kongresowego niemieckie gminy szkolne zostają z dniem 31 marca 1919 r. zamknięte.

Maszyny do Polski.

W Paryżu powstało akcyjne towarzystwo anglo-francuskie z kapitałem 40 miljonów franków, które ma dostarczać do Polski najrozmaitszych maszyn na potrzeby przemysłu.

Pierwszy transport będzie wysłany za trzy tygodnie.

— (o) —

Co dzień niesie?

Dar narodowy żołnierzowi.

Na ręce Generalnego komisarza cywilnego zarządu wojskowego polskich ziem wschodnich wpłynęła deklaracja p. Józefy hr. Potockiej ofiarowującej w imieniu mołoletniego syna Jarosława rządowi polskiemu 5000 dziesięcin w powiecie Nowogródzkim i Pińskim dla rozdania, tej ziemi żołnierzom Polakom rannym na Białoruskim froncie, oraz tym mieszkańcom Bialejrusi, którzy jako ochotnicy wstąpią do polskich szeregów. Nadto zobowiązuje się ofiarodawczyni oddać do dyspozycji rządu polskiego 18000 dziesięcin w tychże powiatach w celu rozparcelowania ich po minimalnej cenie i na dogodnych warunkach pomiędzy miejscową ludność małorolną i bezrolną.

Jak rozprawiono się w Kaliszu z komunistami.

Komuniści kaliscy w liczbie około 200 urządzili demonstracyjny pochód pod magistrat. Niesiono sztandary z napisami, wśród nich kilka w żargonie. Wnoszono okrzyki: „Precz z wojskiem". „Niech żyje rewolucja."

Gdy pochód spotkał u wylotu ul. Wiejskiej tabor t. zw. lorek, wiozących gruz za miasto, demonstranci zażądali od robotników porzucenia pracy.

W odpowiedzi na to, robotnicy przecieli lorkami drogę demonstrującym, a równocześnie ze szczytu sąsiedniej budowli poczęły się sypać na ich głowy odłamki cegieł. Wkrótce zbiegło się kilkuset robotników i robotnic z drągami i łopatami, a nawet zdjętymi z nóg drewnianymi terpakami i poczęli bić uczestników pochodu komunistycznego. Kilku z nich robotnicy zaciągnęli do pobliskiego kanału Prosny i zanurzali kolejno w wodzie. Poturbowani i pobici do krwi demonstranci rozbiegli się, porzucając czerwone sztandary z bolszewickimi napisami, które tłum rwał w strzępy i rzucał do rzeki.

Odkrycie na Wawelu.

Nowy „Goniec Krakowski" donosi, że po długotrwałych i mozolnych poszukiwaniach udało się kierownictwu budowy na Wawelu odkryć jeszcze jedną kaplicę w murach zamku.

Przypuszczają, że jest to kaplica św. Marji Egipcjanki. Romański charakter kaplicy zachował się bez zmian.

Kaplica wybudowana została prawdopodobnie w wieku 14-stym, jak o tem świadczą resztki dawnej polichronji oraz postacie aniołów o złotej aureoli na ciemno-popielatem tle.

Dalsze szczegóły co do pochodzenia kaplicy ustalić się dadzą dopiero po dokładnych badaniach fachowych.

Zaręczyli słowem honoru.

Krakowskie władze wojskowe ogłosiły, iż przed wykryciem w kahale krakowskim znacznej ilości broni, członkowie tego zaręczali słowem honoru i gwarantowali osobiście, że w gmachu kahału nie ma żadnej broni, a nawet zobowiązali się to ustne zapewnienie poprzeć pisemną deklaracją.

I oto, wbrew uroczystym zapewnieniom zaleziono około 300 karabinów i ponadto 800 mundurów wojskowych właśnie w miejscach, co do których reprezentanci kahału zapewniali, że jej tam nie ma!

Przy sposobności szukania broni władze polityczne natrafiły na całe składy rzeczy i artykułów codziennego użytku oraz odkryto fabrykę sacharyny i spirytusu.

Śledztwo sądowe w toku.

Priłuckiego nie będzie w Sejmie.

Komisja regulaminowa pod przewodnictwem Dąbala, w obecności ministra spraw wewnętrznych Wojciechowskiego, uchwaliła na wniosek posła Grzędzielskiego, że mandat posła Priłuckiego jest zakwestjonowany przez pismo posła Rotermunda. W myśl artykułu 96 ordynacji wyborczej odstępuje się sprawę tę sądowi Najwyższemu do zbadania i rozstrzygnięcia.

W piśmie posła Rotermunda znajduje się kopja metryki, według której poseł Priłuckij urodzony jest w Berdyczowie, a więc poza granicami Polski. Nie będąc obywatelem Państwa Polskiego — nie może być posłem na Sejm.

Zbrodniarzy pod sąd!

Komisja kongresu pokojowego badająca odpowiedzialność za wszczęcie wojny i za okrucieństwa podczas niej popełniane, prawie ukończyła swoje badania i przedłoży sprawozdanie przed końcem tego tygodnia.

Jest to dokument, który wzbudzi zdumienie i przerażenie świata. Jest on gorszy niż jakiekolwiek urzędowe sprawozdanie o okrucieństwach.

Sprawdzono zbrodniarzy z najwyższych i najniższych sfer. Nie poda się nazwisk, ale identyczność osób jest dobrze znana. Komisja zaproponuje utworzenie urzędu międzynarodowego prokuratora międzynarodowego sądu. Sądziowie określają kary. Przestępcy z krajów Ligi narodów zostaną wydani temu sądowi.

Kraje, które pragną przyłączyć się do Ligi narodów, będą musiały wpłacić opłatę wojenną. To samo odnosi się dla Niemiec i innych narodów nieprzyjacielskich. Kongres pokojowy sam zdecyduje, czy jest możliwe i pożądane sądzić cesarza niemieckiego.

KRONIKA.

Jutro dn. 16 marca 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można (po potrąceniu procentu).

100	markowe,	koron.,	rubl.	za		96,88
500	„	„	„	„		484,38
1000	„	„	„	„		968,75
5000	„	„	„	„		4843,75
10000	„	„	„	„		9687,50

OGÓLNA.

— Sprawa węgla.

W najbliższym czasie sprawa węglowa wejdzie w nową fazę rozwoju. Powstałe wskutek złego funkcjonowania kolei zamieszanie w ekspedycji węgla zostanie usunięte. Czynione są starania ze strony rządu celem wzmocnienia taboru kolejowego, przez sprowadzenie taboru z zagranicy, oczywiście przy pomocy koalicji.

ŻYCIE CZĘSTOCHOWY.

— Od wydawnictwa.

Zwracamy uwagę naszych Szan. czytelników, że „Kurjer Częstochowski" w sprzedaży ulicznej kosztuje tylko 25 fenigów, a nie 30, jak pod bno żądają niektórzy sprzedawcy w mieście i okolicy.

Prosimy też przyjaciół naszego pisma o najszersze rozpowszechnianie „Kurjera" żądanie abonowania go we wszystkich lokalach publicznych i zjednywanie nam nowych prenumeratorów i czytelników.

— Nabożeństwo piekarzy.

Dziś w sobotę dnia 15 marca o godz. 9 rano, w kościele św. Rodziny odbędzie się nabożeństwo piekarzy, na które zaprasza wszystkich piekarzy starszy zgromadzenia. Po nabożeństwie zejście się w Stow. Rzemieślniczem.

— Czas 24 godziny.

Dowiadujemy się, że od 1 maja wprowadzony ma być na kolei W. W. czas dwudziestoczterogodzinny.

Jednością siłu.

(k.) Już zwracaliśmy kiedyś uwagę na zbyt wielkie rozproszkowanie się siły i energji społecznej w licznych organizacjach, powstałych dla jednego i tego samego celu, a dążących różnymi drogami do zdobycia sobie pomocy społeczeństwa.

Mieliśmy Ligę Pogotowia Wojennego, powstał Komitet odsieczy Lwowa, później Komitet Opieki nad żołnierzem kresowym, ostatnio oddział częstochowski Białego Krzyża p. H. Paderewskiej. — Dwie te organizacje opiekowały się żołnierzem każda z osobna, wysilając się na zdobycie grosza przy wielkich trudach i zabiegach.

Atoli duch konsolidacji pracy i ludzi, jaki wykazały w ostatnich miesiącach kobiety częstochowskie przy wyborach do Sejmu i Rady Miejskiej, stworzył nowe dzieło połączenia się dwu instytucji społecznych Białego Krzyża z Ligą Kobiet Pogotowia Wojennego, bez zatracania pewnych odrębności czysto zewnętrznych.

Biały Krzyż deleguje dwu członków na posiedzenia zarządu Ligi kobiet i odwrotnie.

Fundusze wspólne, prócz składek członkowskich. Organizacja dochodów, a więc koncerty, teatry, kinematografy, zabawy, kwesty dokonywują się wspólnymi zachodami.

Załatwianie spraw opieki nad żołnierzem będzie decydowane na wspólnych posiedzeniach.

Cześć kobiecie za pracę dla idei solidarności!

Powodzenia i zgody we wspólnem działaniu!

— O rejestracji.

Rada Opiekuńcza m. Częstochowy na skutek swego energicznego wystąpienia co do intensywniejszego prowadzenia akcji rejestracji w naszem mieście otrzymała od Wydziału rejestracji R. G. O. odpowiedź następującą:

„Zwłoka wznowienia działalności Komisji Szacunkowej miejskiej w Częstochowie wypływa z przewidywania, iż w niedalekiej przyszłości nastąpi prawdopodobnie gruntowna reorganizacja akcji rejestracji w całem państwie. Z tego względu prosimy o powstrzymanie się z dalej idącemi zmianami lub projektami, a nie wątpimy, że wkrótce cała sprawa zasadniczo uregulowana zostanie. Termin rejestracji został zresztą odroczony na czas nieograniczony.

— Z Koła akademiczek.

Koło akademiczek w dniu 5 go marca marca przesłało do dowództwa II Baonu 27-go p. p.:

12 koszul nowych trykotowych, 12 par kalesonów trykotowych, 10 koszul, 10 par kalesonów, 2 pary zarękawków, 1 kożuszek, 1 para ciepłych rękawiczek, 4 pary skarpet, 1 para onuczek, 3 chusteczki, 4 koszule stare, 5 par kalesonów starych, 4 bandaże, 100 ark. papieru, 10 ołówków pudełko papierosów, 100 mk. = 194 kor na papierosy i płótno na bandaże.

O żywność z Ameryki.

We czwartek w Sali Rady miejskiej odbyło się zebranie obywateli m. Częstochowy, którzy dali poręczenie na zakup żywności z Ameryki przez miasto. Zebranie było bardzo liczne. Przewodniczył obradom p. Markiewicz.

Na porządku dziennym była sprawa wyboru stałej Komisji dla zarządzania towarami żywnościowymi z Ameryki, postanowiono by poręczyciele za każde 500 mk. mieli jeden głos i by Komisja składała się z 12 osób, z 8 polaków i 4 żydów, przyczem by polacy głosowali oddzielnie, żydzi również oddzielnie. Wszyscy obecni poręczyciele otrzymali kartki wyborcze z odpowiednią adnotacją do ilu głosów są upoważnieni.

Do Komisji wybrani zostali na członków pp.: A. Hłasko, J. Ficenes, W. Markiewicz, M. Paciorkowski, A. Januszewski, dr. J. Marczewski, E. Heine, S. Pisarzewska i na zastępców p. p.: A. Kołakowski, W. Orzeł, T. Dziurzyński i L. Sobieraj.

Z ludności żydowskiej wybrani zostali na członków: L. Weinberg, B. Helman, Z. Stiller i S. Goldstein na zastępców powołano p. p. D. Landaua i dr. L. Kona.

— Ile podpisano pożyczki?

We czwartek dnia 13 b. m. podpisano w częstochowskiej filji Banku Handlowego obligów pożyczki państwowej na sumę mk. 16.100, kor. 3 300 i rb. 46 800.

Dla inwalidów.

Związek inwalidów wojennych zawiadamia — za pośrednictwem „Kurjera"— wszystkich członków inwalidów, którzy brali udział w wojnie europeskiej 1914—1919, o zgłaszanie się do Biura ekspezytury — sekcji opieki ministerjum spraw wojskowych, celem zarejestrowania na komisje wojskowo-lekarską, która wyznaczy stosowne do utraty zdrowia miesięczne zasiłki.

Wszelkich informacji w tym względzie udziela Biuro inwalidów przy ulicy Kościuszki 41 m. 10.

— Dla rannych.

Z zapoczątkowania niektórych kółek rolniczych zorganizowano po wsiach zbieranie płótna na bandaże dla rannych żołnierzy na frontach, — oraz na potrzeby szpitali wojskowych.

— Echa z kolei W. W.

Od dnia 1 marca b. r., jak już pisaliśmy, nastąpiła zmiana nazwy stacji Widzów W. W. na stację Teklinów, a to ze względu aby uniknąć pomyłek w przesyłaniu towarów, ponieważ podobna stacja znajduje się na drodze fabryczno Łódzkiej o tej samej nazwie. Jednakże ludność nie zwróciła na to uwagi, przeto aby uniknąć omyłek przypominamy raz jeszcze o tej zmianie.

— O sprzedaż marek.

R. O. m. Cz. otrzymała następujący komunikat, w którym Ministerstwo skarbu zawiadamia, że władza skarbowa może osobom, zajmującym się stale sprzedażą marek stemplowych przyznać prowizję w wysokości 3 proc. — Prośby o przyznanie prowizji składać należy do władzy skarbowej pierwszej instancji, tj. w ogólności do Inspektoratu skarbowego w Warszawie i Łodzi zaś do Zarządu skarbowego.

Osobom, którym przyznane wspomnianą prowizję („dystrybutorom") wydaje powiatowa Kasa skarbowa marki stemplowe za gotówkę, przyczem od wartości marek stemplowych potrąca się prowizję.

Dystrybutor powinien przedłożyć Powiatowej Kasie skarbowej zamówienie. Odnośne formularze wydaje wspomniana Kasa powiatowa.

R. O. m. Cz. podając powyższe do ogólnej wiadomości, zwraca uwagę szczególną Stow. Kupców Polskich, aby postarało się spopularyzować sprzedaż znaczków stemplowych wśród swych członków.

O urzędnika polskiego.

(k) Znaną nam jest szermierka „Kur. Warsz." z pismami krakowskimi na temat importu urzędników galicyjskich do b. Królestwa.

Nie bacząc na to, czy mają rację pisma, czy nie mają, stwierdzamy fakt, że obsada urzędów państwowych i społecznych nie odbywa się drogą właściwą.

Protekcje i intrygi — jednych pchają na dobrze płatne synekurki, drugich zaś usuwają.

Na kwalifikacje moralne, obywatelskie i zawodowe nie zwraca się uwagi.

Kto ma plecy i posiada pewną dozę sprytu, wyjeżdża na najwyższe stanowiska, choćby w głowie, w sercu i sumieniu miał pustkę lub wióry.

Naród polski domaga się szybkiej naprawy tych stosunków. Urzędnik i pracownik instytucji państwowych i społecznych powinien być powoływany przez konkursy, któreby wyłaniały najlepsze siły i przez zlecenia organizacji zawodowych,— ale bezpartyjnych, któreby młodym placówkom życia zbiorowego dawały możność zyskiwania fachowców.

Te same stosuneczki zapanowały i w Częstochowie. Protekcja i intrygi, miernoty i miernotki, szczęśliwcy i spryciarze zasiadają często tam,— gdzie winien się znajdować zespół ludzi wybranych, wykwalifikowanych i bezwzględnie uczciwych i moralnych. Stąd niezadowolenie i pomruk pokrzywdzonych stąd żądza ustawicznych i nagłych reform, — stąd owe wstrząsy tak niebezpieczne dla organizmu młodej Rzeczpospolitej.

— Przedstawienia na Lwów

Dziś, w sobotę 16 b.m. i jutro w niedzielę 17 b. m. uczenice pensji sióstr Nazaretanek urządzają w lokalu szkolnym przedstawienia amatorskie, z których połowa dochodu przeznaczona jest na Lwów a druga na Samopomoc szkolną.

Program przedstawień niezwykle urozmaiconych wypełnia jednoaktówka, deklamacje, śpiewy chóralne i żywe obrazy.

Dokumenty Beselera w Częstochowie.

Jeden z czytelników „Kurjera" znalazł w mieszkaniu, zajmowanym przez urzędnika niemieckiego podczas okupacji poufny rozkaz do władz częstochowskich z podpisem gen. gubernatora Beselera w sprawie postępowania żołdactwa pruskiego względem tych włościan, którzy ociągali się z płaceniem podatków i dostawą ziemniaków.

Wszechwładny pan życia i śmierci mieszkańców Królestwa rozkaz swój wydał na parę dni przed krwawymi wypadkami w Węglowicach pod Częstochową, gdzie padło kilku zabitych przez prusaków chłopów polskich „za stawianie oporu władzom okupacyjnym".

Przyznać trzeba, że w omawianym wypadku podwładni Beselera wiernie wypełnili jego rozkaz, kończący się krótkiem wezwaniem: gnębić wszelkimi środkami, byle zapłacili i dali żywność!

Ofiary na Biały Krzyż

Częstochowski Oddział Ppiyki nad Żołnierzem Kresowym.

Zebrane przez panie dyżurujące w Kinematografach 771.76 m., 32 kor., 41,29 rb., srebr. 1 mk., z Redakcji „Gońca Częstochowskiego" 6584.57 mk., 520.20 kor. 111.58 i pół rb., z Adm. „Gazety Częstochowskiej" 520.80 mk., 13.30 rb. Zebrane przez p. Grochulską 48.50 mk., srebrem 2 mk. Zrzeszenie kobiet 1000 mk. 10 k. P. Cygański 40 mk., p. Synowski 10 mk., Z kwitarjusza danego p. W. Przytulskiej 112 mk., 40 kor., 36 r., Zebrane przez Księdza Kubowicza z Blachowni 383 mk., Zakład Sióstr Nazaretanek 1782.80 mk., 25 kor. 65 rb. sr. 415 rb. Z wieczornicy pożegnalnej posłów 29.45 mk. Zebrane przez p. Władysława Maklesa z Mokrej 309.50 mk., 80 kor. 127 rb., Franciszek Stasiński z Miedźna 41.31 mk., 352.82 kor., 602.03 rb. p. Kanigowska z Rudnik 50 rb. p. Jung 10 mk., p. Dąbrowski 10 mk., p. Bielski 5 mk., p. Piątkowski (zebrane wśród urzędników kolejowych w Herbach) 75 mk., Zebrane przez p. Bielskiego 270.60 mk., 26 rb, p. Maruszczyk 2 mk., p. Sabok z Koniecpola 5 rb., p. Szarek 5 rb., Dr. Wasilewski 100 mk, p. Jabłońska 50 mk. p. Ubnast 15 mk. Od Zrzeszenia kobiet (zebrane podczas wieczornicy Konopnickiej) 735.20 mk., p. Dobiecka 10 rb. Zebrane przez p. Piątkowskiego 116 60 mk Szymonik i Adamus 13.50 mk. 235 kor. 2 9 rb.

Dalszy spis ofiarodawców i wysyłanych na front zaofiarowanych i kupowanych rzeczy podanym będzie w tych dniach.

Zarząd stale przyjmuje ofiary, chociażby to były skrawki materji i garście pierza, wszystko się przyda; — podarta bielizna, ubranie odpowiednio poreporowane będzie w szwalni Białego Krzyża.

ZARZĄD.

Biuro Zarządu czynne codziennie od 10 do 1 w poł. i od 3 do 5 po poł. ul. Kiliskiego (Piękna) 7.

— Z „Białego Krzyża".

Jako uzupełnienie notatki o „Białym Krzyżu" otrzymaliśmy sprawozdanie ze szwalni przy ul. Kilińskiego Nr 7 i zarazem podziękowanie paniom za łaskawą pomoc.

Od d. 12 28 lutego z zakupionych w miejscowych chrześcijańskich firmach 320 łokci płócienek na koszulki skrajano 55 koszul (pozostał 3 łokcie na wykończenie barchanowych części), barchanu 155 łok.—skrajano pasów 52, kalesonów 30 par.

Krajano przy łaskawym udziale pań: Danielakowej, Jabłońskiej, Karwasińskiej, Piaseckiej, Siewiczowej, Troczyńskiej.

Uszycia koszul podjęły się pp: Białkowska 7, Bzowska 2, Buchaczowa 3, ... 25, Danielak 12, Dambowska 1, Knothe z Lipia 12, Kanigowska z Rudnik 3, Kinderman 2, Łęcka z Konina 9, Miahalska 1, Organowska 3, Skalmierska 1, Sojecka 1, Siewicz 29, Uchnastowa 2, Kalińska 4, Ligęzówna 3, Płodowsba 2, Piasecka 5, Rydzewska 3, Sikorska 1, Stankowska 1, Wehrówna 12.

— Ostatni dzień zapisu kwestarek

W niedzielę 16 b. m. wyjdą na ulicę Częstochowy kwestarki ze znaczniem na rzecz T-wa ochrony kobiet, — które ze względu na cele, któremu służy ta instytucja, — godne jest poparcia szerokiego ogółu.

Zwracamy się tedy z gorącym apelem do pań i panien o liczne zapisywanie się na listy kwestarek w aptece p. J. Kozankiewicza Al. III-cia.

— Z Tow. ogrodniczego.

W niedzielę d. 16 b m. o godz. 3 pp. odbędzie się ogólne zebranie członków T-wa w ogrodzie i szkółkach miejskiego folwarku „Zawady", gdzie odbędzie się pokaz cięcia i czyszczenia drzew owocowych dla członków i szerszej publiczności, interesującej się ogrodnictwem.

Punkt zborny — ogród Zawady, róg Szkolnej i Ciemnej. W razie niepogody pokaz odbędzie się w lokalu Tow., Aleja I nr. 9.

Życie kraju.

Gwałty pruskie.

Przed opuszczeniem Białostoku Niemcy dopuścili się szeregu gwałtów i rabunków. Oto np. pewien żołnierz niemiecki zamordował 46 letniego M. Gawuryna. Pod miastem żołnierze pruscy obrabowali grupę przejezdnych, zabierając im 200,000 mk. i 130 kilo sacharyny.

Ofiary.

złożone w Administr. „Kurjera Częstoch."

10 Mk. na Lwowian — Józef Wiernicki.

Na Skarb narodowy złożono 16 gilz mosiężnych od naboi.

Stowarzyszenie Lokatorów
m. Częstochowy

ul. Kościuszki Nr 32, parter od frontu. Biuro otwarte codzienie (prócz niedziel i świąt) od 4 do 6 popołudniu

Ogłoszenie.

Michał Adamek, liczący lat 47, przedsiębiorca, zamieszkały w Radomsku, został zasądzony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 26 lutego 1919 N K 13 | 19 za występek z art 1 cz 3 i 4 Dekretu o lichwie wojennej z dnia 5 grudnia 1918, popełniony przez usiłowanie przemycenia za grancę 35 funtów słoniny, na karę 3 miesięcy więzienia i grzywnę w kwocie 100 mk

Częstochowa, dnia 13 marca 1919.

Dr. Piernikarski.

Prokurator Sądu Okręgowego w Częstochowie

Ogłoszenie.

Dyrekcja Warszawska, Kolei Państwowych podaje do wiadomości, że od dnia 1 marca r. b, stacja „Widzów" przemianowana została na „Teklinów".

Redaktor odpowiedzialny M. S. Czerny Wydawca A. Otrąbek Kierownik literacki Ks. W. Kneblewski.

Odbito w drukarni „Udziałowej"